مجله علمی پژوهش درعلوم انسانی ومطالعات اجتماعی، شماره ۱۶ ، تابستان ۱۳۹۸، ص ۱۹۷-۱۸۷
http://www.jhss.ir

مجله علمی پژوهش در علوم انسانی ومطالعات اجتماعی (سال پنجم)
شماره ۱۶ / تابستان ۱۳۹۸ / ص ۱۹۷-۱۸۷

روند های جامعه پذیری و گونه های حل و فصل منازعات سیاسی در بین دانشجویان دانشگاه یاسوج با روش تئوری زمینه ای

مجید صائب فر: کارشناس ارشد جامعه شناسی

چکیده

منازعه یکی از رخداد های گریز ناپذیر جوامع بشری است که بیانگر ناهماهنگی منافع، ارزش ها است که برای ایجاد دگرگونی در وضع موجود بر سر قدرت یافتن در موقعیت سیاسی رخ می دهد. هدف این پژوهش، استراتژی های حل و فصل منازعات سیاسی در بین دانشجویان دانشگاه یاسوج است. که با استفاده از آرای اندیشمندانی نظیر وگت ، آلموند و وربا و هابرماس تنظیم شده است. بدین منظور محققان با استفاده از نوع کیفی و نظریه زمینه ای داده های میدانی را با استفاده از تکنیک مصاحبه عمیق و معیار اشباع نظری از بین هشت نفر از دانشجویان دختر و پسر دانشگاه یاسوج در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ به روش نمونه گیری غیر احتمالی (در دسترس) گردآوری شده است. تحلیل مصاحبه ها نشان داد ، تجربه زیسته این دانشجویان در خصوص حل و فصل منازعات را می توان در پرتوی پنج مقوله محوری اعم از نوع غالب تفکر، زمینه آشنا شدن ، ارزیابی از فضای رسانه، شیوه های انتخاب دیدگاه ها و روش های حل و فصل منازعات و یک مقوله هسته " روند های جامعه پذیری و گونه های حل و فصل منازعات سیاسی دانشجویی" تحلیل و معرفی کرد نتیجه این پژوهش ؛ نشان داده است که دانشجویان رسانه های داخلی بخاطر سوگیر در پخش واقعیات بی اعتمادند و همچنین کسانی که در دیدگاه های خود مطلقنگر ند بصورت فیزیکی منازعات خود را حل و فصل می کنند و همچنین افراد نسبی نگر در دیدگاه های سیاسی جهتی گفتگویی برای حل منازعات خود دارند.

کلید واژگان؛ منازعات سیاسی دانشجویی ، روند جامعه پذیری، تئوری زمینه ای،نمونه گیری در دسترس ، ارزیابی رسانه ای و دانشگاه یاسوج

مقدمه و بیان مسئله

عرصه سیاست همواره ترکیبی از همگرایی و واگرایی، سازگاری و تعارض ، صلح و ستیز بوده است.(دوورژه؛۱۳۵۳). منازعات سیاسی یکی ازمباحث پر اهمیت در حوزه جامعه شناسی سیاسی اسست و محققان مختلف عوامل متعددی را در شکلگیری این منازعات مورد توجه قرار داده اند(نیاکوئی؛۱۳۸۳). منازعه یکی از رخداد های گریز ناپذیر جوامع بشری است که بیانگر ناهماهنگی منافع، ارزش ها و ادعا های میان درگیری بر سر قدرت یافتن که طرفین درگیر است که برای ایجاد دگرگونی در وضع موجود به عنوان شکلی از روابط سیاسی جلوه می کند. هنگام موقعیت سیاسی رخ می دهد، یکی از نمونه های درگیری و منازعه در جوامع است(ربیعی و جان پور؛۱۳۹۰).جان برتون با تاکید بر تفاوت واژه های منازعه و اختلاف اط یک سو و حل و تصفیع از سوی دیگر کوشید یک سنخشناسی از حل و فصل منازعات سیاسی ارائه دهد(برتون؛۱۹۹۰). مفهوم منازعه به ناسازگاری ها و عدم توافق های درازمدت و عمیق بر سر امور غیر قابل انعطاف و کمتر تقسیم و چانه زنی اطلاق می شود(همان،۱۹۹۰). کوزر منازعه را به عنوان کارکرد های منازعه اجتماعی به نگارش دراورد . و چنین استدلال می کند که منازعه به گروه ها کمک میکند منسجم تر شوند و ساختار گروه و هویت گروه حفظ شود(برگس؛۱۳۹۰). سه رویکرد عمده برای رفع منازعات وجود دارد. ۱- مدیریت منازعات۲- تغییر شکل منازعات۳- حل و فصل منازعات(برتون؛۱۹۹۰) .هدف اصلی این پژوهش کشف و شناسایی استراتژی های حل و فصل منازعات سیاسی در بین دانشجویان است. بر این اساس حل منازعات سیاسی را می توان فرایند حل و فصل منازعات و برخورد های میان نیروهای رقیب به شیوه های مسالمت امیز و مورد رضایت طرفین تعریف کرد(دلاوری؛۱۳۸۶). موضوع حل و فصل منازعات به یک زمینه مطالعاتی تخصصی و مهم در علوم سیاسی تبدیل شده و مباحث و ادبیات علمی مرتبط با این موضوع گسترش و تنوع روز افزونی کرده است (همان؛۱۳۸۶). بنابراین پنج استراتژی برخورد با منازعه بطور کلی وجود دارد. ۱- رویارویی: در رویارویی افراد تمایلی به اداره کردن ، رقابت ، اجبار و جنگ دارند.< آنگونه که من می خواهم انجام بده < جمله مناسبی برای تشریح این استراتژی است. ۲- اجتناب کردن: افراد سعی میکنند منازعه را انکار ، ترک یا به تاخیر بیاندازند.۳- سازش: افرا د با اتخاذ تصمیماتی حاضرند توقعات خود را کاهش دهند. یا به نوعی افراد دنبال چانه زنی هستند. ۴- مطابقت : در این نوع طرفین سعی بر موافقت کردن و چشم پوشی دارند. ترجیح میدهند تا دیگران وضعیت را کنترل کنند و میگویند هر چه شما بگویید درست است.۵- همکاری: افراد سعی میکنند با یکدیگر گفتگو کنند(احمدی؛۱۳۹۴).

اما نکته ای که حائز اهمیت این است که حل و فصل منازعات سیاسی در درون کشور تا حدودی مورد کم توجهی قرار گرفته است و پرداختن به این موضوع خصوصا در بین دانشجویان اهمیت مسئله را دو چندان می کند. تحقیق حاضر بر این فرض استوار است که منازعات سیاسی در بین دانشجویان همواره در حال شکلگیری است و دانشجویان در سطح دانشگاه برای قضاوت رفتار و نگرش های خود از این منازعات تاثیر می پذیرند که خوداهمیت مسئله نشان می دهد. لذا از این توضیحات دو محور استنتاج می شود.۱-منازعات سیاسی چیست و چگونه رخ می دهند؟۲-منازعات خود را چگونه حل و فصل می کنند؟ بطور خلاصه هدف این پژوهش، بررسی کیفی استراتژی های حل و فصل منازعات سیاسی در بین دانشجویان دانشگاه یاسوج می باشد.

پیشینه تجربی

نیاکوئی (۱۳۹۳) در تحقیقی تحت عنوان"جامعه شناسی منازعات سیاسی در انتخابات ۱۳۸۸" تاثیر عواملی مانند نهادمندی سیاسی ، شکاف های اجتماعی و همچنین فرهنگ سیاسی نخبگان را بر شکلگیری کشمکش های سیاسی در قالب نظری مورد بررسی قرار داد ه است.

ربیعی و جان پرور (۱۳۹۰)در مقاله ای با عنوان" بازنمایی مدل تحلیلی برای حل و فصل اختلافات و منازعات سرزمینی " بیان کرده اند که ریشه ها و شرایط اختلاف ها ، گسترده سرزمینی دارند و باید با اتخاذ تصمیمم های مبتنی بر تاکتیک های مناسب به حل و فصل آنها کمک کرد.

نجف بیگی (۲۰۰۴) در مقاله ای تحت عنوان" ارتباط بین فرهنگی و حل و فصل منازعات" بیان کرده است که بسیاری از ناکامی ها در جهت حل منازعات به مشکلات ارتباطی و تفاوت های بین فرهنگی مربوط می شود. ایشان بر این باور است که ایجاد یک ارتباط واقع گرایانه و شایسته بر پایه تفاهم فرهنگی و حسن نیت میتواند گره گشای بسیاری از مناقشات باشد.

نازلی شکری و رابرت تورث(۱۹۷۵) در پژوهشی تحت عنوان"ملت ها در منازعه" بیان میکنند که فرایند های رشد ملی احتمالا به توسعه طلبی، رقابت، همچشمی ، منازعه و خشونت منجر میشود.

گالتانک در پژوهشی که در اواخر سال ۱۹۶۰ در مورد منازعه انجام داده بر این باور بوده است که منازعات بصورت متقارن و نا متقارن اند و باید بصورت مثلثی بررسی شوند که تضاد، نگرش و رفتار سه راس آن هستند. به باور او در منازعات جنبه های ویرانگر و سازنده زندگی وجود دارند. آنها از تضاد های موجود در ساختار اجتماع شکل میگیرند و سپس در نگرش ها و رفتار ها اشکار می شوند. زمانی که منازعه شکل گرفت فرایند های تغییر شکل گوناگونی را متحمل می شوند

چارچوب نظری

نظریه مدارا

وگت مدارا را یک گرایش رفتاری تعریف می کند. یعنی نگرش را از خلال رفتار فهم میکند. و مدارا در این معنا در مقابل نگرش قرار میگیرد.سازه مدارا برای وگت از سنت علوم سیاسی می آید و او مدارا را پیش نیاز ی برای جامعه مدنی می داند . از دید او مدارا به سه دسته تقسیم میشود. مدارای سیاسی که به اعمال افراد در فضای عمومی با احترام به آزادی های مدنی دیگران می داند. مدارای اخلاقی را نیز نسبت به اعمال دیگران در فضای خصوصی ، و مدارای اجتماعی را به ویژگی های مختلف انسانی که از بدو تولد همراه او هستند تعریف میکند(هلپس، ۲۰۰۴؛۲۴)

.

نظریه گفتگو

هابرماس فیلسوف و جامعه شناس آلمانی در تبین اصول مفاهمه،کنش ارتباطی و گفتگو نظریه پردازی کرده است. گفتگو و امر بین الاذهانی در کانون معرفت شناسی او جای دارند. رویکرد معرفت شناسی هابرماس ار بستر زبان و گفتگوی بین الاذهانی رخ مینماید. ایشان از مفهوم حوزه عمومی به عنوان زمینه ای برای تحقق گفتگو و ارتباط یاد میکند. حوزه عمومی عرصه ای است که در آن افرادبه منظور مشارکت در مباحث باز و علنی گرد هم می آیند(نوذری،۱۳۷۴؛۳۵). هابرماس با طرح کنش ارتباطی که نقطه عزمت اندیشه خود بوده است، به حوزه عمومی برمی گردد و در ایت حوزه به موقعین بورژوا اشاره میکند که در عصر جدید افول یافته است، اما اکنون به عنوان وضعیتی تصور می شود که تحقق آن در آینده صورت خواهد گرفت(هولاب،۱۳۷۵؛۲۶). مطابق نظر هابرماس انسان ها با یکدیگر تعامل و ارتباط برقرار میکنند و هنگامی که شنونده ای گفتار کنشی را می پذیرد، توافق دستکم میان دو ذهن کنشکر و متکلم پدید می اید(همان)

نظریه فرهنگ مدنی

آلموند در سال ۱۹۵۶ نخستین بار برای طبقه بندی و مقایسه نظام های سیاسی مفهوم فرهنگ سیاسی را معرفی کرد(آلموند ،۱۹۵۶ به نقل از چیلکویت). آلموند و وربا در کتاب فرهنگ مدنی معتقدند فرهنگ سیاسی به نظام سیاسی ای اشاره می کند که در شناخت ها ، احساسات و ارزیابی مردم درونی شده باشد(آلموند و وربا ؛۱۹۶۳،۱۴). آنان برای ارزیابی سطح فرهنگ سیاسی جامعه چهار ضابطه بکار برده اند که عبارت اند از:۱- فرد چه دانشی در مورد ملت و نظام سیاسی کشورش دارد و احساساتش نسبت به مقوله های مذکور چیست؟۲- فرد از ساخت ها و نقش های نخبگان سیاسی چه دانشی دارد و احساسات و عقایدش در مورد آنها چیست؟۳-درباره اجرای خط مشی ها، ساخت ها و تصمیمات سیاسی افراد دارای چه دانشی هستند و افکارشان درباره آنها چیست؟۴- فرد چه تصوری از خودش به عنوان عضو جامعه دارد و در مورد جایگاه خود در نظام سیاسی چه احساسی دارد و ارزیابی وی از این جایگاه چیست؟ (همان)

روش شناسی

روش مورد استفاده در این تحقیق تئوری زمینه ای[1]است. روش کیفی برای مسائلی مناسب است که در آن بر درک پیچیدگی ها، جزئیات و بافت پدیدهای مورد مطالعه تأکید می‌شود (قادرزاده، ایران دوست، ۱۳۹۳: ۱۰).این روش اولین بار در سال ۱۹۶۷ توسط گلیسر و استروس بۀ جامعه علمی معرفی شده است و به عنوان رویکردی برای انجام تحقیق کیفی، به صورتی که رویه شکل گیری آن نه آماری و نه کمی باشد و با تمرکز بر حفره مطالعاتی و جمع آوری داده ها از منبع مختلف، از جمله مشاهده و مطالعه آغاز به کار کرد. داده های گردآوری شده به وسیله رویه ها کدگذاری و نمونه گیری مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرند و تئوری با کمک رویه های تفسیری حصل می شود.

[1] Theory theory
[2] Glycer and estrus

بنابراین گردآوری اطلاعات و تجزیه وتحلیل در یک رابطه متقابل با یکدیگر قرار می گیرند. تحقیق را هرگز از یک نظریه شروع نمی کنند و بعد آن را به اثبات برسانند، بلکه تحقیق از یک حوزه مطالعاتی شروع می شود و فرصت داده می شود تا آنچه متناسب و مربوط بدان است. خود را نشان دهد (استروس و کوربین، ۱۳۸۵: ۲۲). به عبارت دیگر، این روش تحقیق در زمره روش های استقرایی[3] قرار می گیرد که درست برخلاف رهیافت قیاسی[4] که با نظریه های کلی شروع می شود و از فرضیه هایی برای آزمون تجربی سرچشمه می گیرد. کار خود را با مشاهده شروع می کند و سپس الگوها، مضامین یا مقوله های عام را پیش می نهد. این سخن بدان معنا نیست که محققان اندیشه ها یا انتظارات پیش پنداشته ندارند، در واقع آنچه قبلاً آموخته شده است.کاوش جدید را برای رسیدن به کلیات شکل می دهد. اما تحلیل برای تأیید یا رد فرضیه های خاص صورت نمی پذیرد. بر همین منوال،گشودگی رهیافت این نظریه، امکان آزادی عمل بیشتری را برای کشف پدیده ای غیر منتظره فراهم می سازد. مفاهیمی که نظریه یا فرضیه خامی را تشکیل می دهند. به هیچ وجه نمی توانند نوعی قانونمندی یا ناهمگونی را پیش بینی کنند. توانایی شما برای پرداختن به این روش عمدتاً به پرمایگی داده های گردآوری شده بستگی دارد. بنابراین صرفاً یک آزمایش که فقط دو سه متغیر را می سنجد. برای این رهیافت مناسب نیست (ببی، ۱۳۸۱: ۵۸۷

مشارکت کنندگان در این تحقیق۸ نفر از دانشجویان دانشگاه یاسوج هستند که براساس روش نمونه گیری غیر احتمالی[5] و هدفمند(در دسترس) انتخاب شده اند. در نمونه گیری دردسترس هدف انتخاب نمونه ها ی است که با توجه به موضوع در دسترس و بیشترین اطلاعات را داشته باشند همچنین با استفاده از تکنیک مصاحبه عمیق و فردی تنظیم شده است. در روش نظریه زمینه ای معمولاً، علاوه بر نمونه گیری نظری، از استراتژی نمونه گیری حداکثر تنوع و در دسترس هم استفاده می شود. در این تحقیق متناسب با معیارهای پیشینی، نمونه گیری هدفمند و در دسترس، دانشجویان محصل در دو مقطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد؛ درآمد خانواده متنوع، ؛ قومیت، لر، فارس؛ وضعیت تحصیلی والدین، بیسواد، ابتدایی، سیکل، دیپلم، لیسانس؛ محل سکونت متنوع ، و گروه سنی متنوع جهت انجام مصاحبه انتخاب شده اند (جدول ۱). تعداد مصاحبه های انجام شده ۸ است که به صورت مصاحبه عمیق و فردی بوده و متوسط مدت زمان هر مصاحبه بین۲۰- ۳۰ دقیقه بوده است. مصاحبه با دانشجویان پسر و دختر هر دو در محیط دانشگاه و خارج از ساعت کلاسی انجام شده انجام شده است. همچنین کلیه مصاحبه ها ضبط شده و بعد بصورت مکتوب و نوشتاری پیاده شده اند. در مرحله بعد از بازبینی و تجزیه و تحلیل مصاحبه اولیه، قسمت هایی که برای مصاحبه گر جای ابهام داشته و یا نیازمند اطلاعات خاص تر و عمیق تر بوده و دوباره به صورت حضوری و در موارد محدود به صورت تلفنی از مصاحبه شونده پرسیده شده است. که مدت این مصاحبه ها بین ۱۰ تا ۱۵ دقیقه بوده است

روند تجزیه و تحلیل داده ها به صورت کدگذاری صورت می گیرد و نشانگر عملیاتی است که طی آن، داده ها خرد و مفهوم پردازی شده و سپس به روش جدید دوباره به یکدیگر متصل می شوند. بنابراین کدگذاری روند اصلی ساختن و پرداختن نظریه از داده هاست. کدگذاری به سه صورت امکان پذیر است: ۱-کدگذاری باز، ۲- کدگذاری محوری، ۳- کدگذاری انتخابی(استروس و کوربین، ۱۳۸۵: ۵۷). که در انتهای فرایند مقوله بندی کردن، یک مقوله هسته[6] به وجود می آید که تا حد زیادی پوشش دهنده همه مفاهیم و مقوله های تجربی و کمتر انتزاعی پیشین مستخرج از تحلیل داده هاست. برای ارزیابی و قابلیت اطمینان یافته های تحقیق کیفی،معمولاً چهار معیار اعتمادپذیری،[7] وابستگی پذیری[8] و تأیید پذیری[9] وجود دارند (صدوقی،۱۳۸۷: ۶۱). برای ارزیابی اعتبار یافته های این تحقیق از ترکیبی معیارهای، ارزیابی تحلیلها و یافته ها توسط مصاحبه شوندگان (اعتمادپذیری)، و تأیید پذیری از سوی هم کلاسی ها و در نهایت کدگذاری از سوی مصاحبه گر استفاده شده است.

[3] Inductive
[4] Deductive
[5] Non-probabilistic sampling
[6] Core category
[7] Reliability
[8] Affiliation
[9] Verification

جدول ۱. مصاحبه شوندگان و ویژگی های جمعیت شناختی، تحصیلی،اقتصادی، قومیتی آنها

نام	جنسیت	سن	مقطع	رشته	قومیت	محل سکونت	درآمد خانواده	تحصیلات والدین		شغل والدین	
								پدر	مادر	پدر	مادر
۱	پسر	۲۳	کارشناسی	مهندسی شیمی	لر	بهمئی(لیکک)	پانصد هزارتومان	بیسواد	بیسواد	آزاد	خاندار
۲	پسر	۲۲	کارشناسی	علوم سیاسی	لر	دهدشت	یک میلیون تومان	بیسواد	بیسواد	آزاد	خاندار
۳	دختر	۲۴	کارشناسی	فقه و مبانی حقوق	لر	یاسوج	دومیلیون نیم تا سه	لیسانس	سیکل	نظامی بازنشسته	خاندار
۴	پسر	۲۴	کارشناسی ارشد	علوم سیاسی	فارس	مازندران	دومیلیون ونیم تا سه	ابتدایی	لیسانس	آزاد	معلم
۵	پسر	۲۷	کارشناسی ارشد	علوم سیاسی	لر	ایذه	دومیلیون	راهنمایی	ابتدایی	آزاد	خاندار
۶	پسر	۲۳	کارشناسی	جامعه شناسی	لر	دیشموک	هشت صد تومان	بیسواد	بیسواد	آزاد	خاندار
۷	دختر	۲۲	کارشناسی	جامعه شناسی	لر	بوشهر	دو تا سه میلیون	سیکل	ابتدایی	آزاد	خاندار
۸	پسر	۲۱	کارشناسی	شیمی محض	فارس	شیراز	دو تا دونیم میلیون	دیپلم	دیپلم	شرکت گاز	خاندار

یافته ها؛

در این بخش تحلیل داده ها براساس کدگذاری سه مرحله ای استروس و کوربین(۱۹۶۷) ارائه شده است. مبنای تحلیل داده ها واحد سطر و جمله بوده است. پس از انتزاع مفاهیم از جملات و گزاره های اصلی، مفاهیم به هم نزدیک در یک سطح انتزاعی تر، زیر یک مقوله جای داده شدند. در مرحله ای باز هم انتزاعی تر، مقوله های جزیی تر زیر پوشش مقوله کلی و انتزاعی تر (مرحله ی کدگذاری محوری) قرار گرفتند. براساس تحلیل داده ها و متناسب با محتوای مقوله ها و براساس ادبیات تجربی و نظری تحقیق، می توان زمینه ها و بسترهای تشدید یا ترقیق کننده استراتژی های حل و فصل منازعات سیاسی توسط دانشجویان دانشگاه یاسوج را در زیر۵ مقوله محوری[1]«روش های حل و فصل منازعات دانشجویان»، «زمینه آشنا شدن با مسائل سیاسی »، «نوع غالب تفکر »، «فضای رسانه ای»، «شیوه های انتخاب دیدگاه های سیاسی »؛ و خرده مقوله های «روش های حل و فصل ، همکاری و گفتگو ، مطابقت ، رویارویی و اجتناب »؛ وخرده مقوله های زمینه آشنا شدن با

1 Estrous and Corbin 0
1 Axial category 1

امسایل سیاسی شامل « فضای دانشگاهی؛ خانواده و آشنایان »؛ خرده مقوله شیوه ی انتخاب دیدگاه سیاسی شامل « آنی و هیجانی و محققانه و پیگیرانه »؛ وخرده مقوله ارزیابی از فضای رسانه «رسانه داخلی »؛ و خرده مقوله نوع غالب تفکر شامل «تفکر سیاسی (تفکر اصولگرا و اصلاحلب) , تفکر فلسفی (مطلقگری و نسبی گری)؛ بوده اند. نهایتاً به نظر محققان مقوله هسته ای که بتواند همه ی این مقوله ها، خرده مقوله ها و مفاهیم را پوشش دهد، مقوله ی «**روند های جامعه پذیری و گونه های حل و فصل منازعات سیاسی دانشجویی** » می باشد.

-**زمینه آشنا شدن با مسائل سیاسی:** یعنی عوامل و مکان هایی که باعث آشنا شدن افراد و شناخت بیشترشان از با مسائل سیاسی می شود.

۱- کانال های الگوپذیری دانشگاهی: فضاهای آموزشی مانند کلاس های درس، و ...گفته می شود که فرد در آن مشغول به آموزش و یادگیری است که خود به دو قسم کانال های رسمی و غیر رسمی تقسیم می شوند..

۲- **خانواده و آشنایان:** خانواده به گروهی از افراد گفته می شود که با یکدیگر از طریق هم خونی، تمایل سببی، و یا در مکان زندگی مشترک وابستگی دارند. آشنا کسی است که او را می شناسیم ولی رابطه چندانی با او نداریم.

.- شیوه های انتخاب دیدگاه سیاسی

۱- **آنی و هیجانی:** زمانی که فرد به صورت لحظه ای و بدون تأمل انتخاب می کند.

۲- محققانه و پی گیرانه: زمانی که فرد با تأمل و تحقیق و پژوهش دست به انتخاب الگو می زند.

- ارزیابی از فضای رسانه ای, به وضعیتی گفته می شود که اتفراد از طریق رسانه ها چیزی را درونی و به نوعی آموزش میبینند و جامعه پذیر میشوند ,همچنین برداشتی که از نحوه ارائه واقعیات از رسانه کسب می کنند, می گویند. این رسانه ها در این پژوهش به قسم عمده داخلی و خارجی تقسیم بندی شده اند.

-حل و فصل منازعات؛ حل منازعات سیاسی را می توان فرایند حل و فصل منازعات و برخورد های میان نیروهای رقیب به شیوه های مسالمت امیز و مورد رضایت طرفین تعریف کرد.

۱- همکاری و گفتگو؛ افراد سعی میکنند تا با نشست و برخاست ها و گفتگو مسائل خودرا حل و فصل کنننند

۲-مطابقت؛ افراد در این روش سعی بر موافقت و چشم پوشی دارند و ترجیح میدهند تا دیگران وضعیت را کنترل کنند.

۳- رویارویی(نزاع فیزیکی)؛ در این رووش افراد روی عقیده ها و افکار خود پافشاری میکنند که ممکن است به درگیری فیزیکی هم برسد.

-نوع غالب تفکر؛ گروه های هستند در در سطح هر جامعه ای برای رسیدن به اهداف خود خصوصا قدرت با همدیگر رقابت میکنند

تفکر سیاسی .

۱-اصلاحطلب؛ مجموعه روش ها و ایده های که ضمن حفظ ساختار یک حکومت ، وجوه بیمار و ناسالم آن را دگرگون سازند.

۲-اصولگرا؛ اندیشه ای است که یک سلسله آرمانها و عقاید مقدسی را در بر دارد که ریشه در باورهای مذهبی و دینی دارند

تفکر فلسفی

۱-تفکر مطلقگرا ؛ تفکری است که در آن افراد روی عقیده ها و باورهای خود پافشاری میکنند و حاضر به گوتاه امدن از ان باورها نیستند.

۲-نسبیگرا، مجموعا دیدگاه های که رای اصلی خود را بر محور نجربه و واقعیت ارزیابی میکنند.

مقوله هسته: **روند های جامعه پذیری و گونه های حل و فصل منازعات سیاسی دانشجویی**

جدول شماره ۲- نتایج مراحل کدگذاری سه گانه ی باز (مفاهیم)، مقوله های اصلی (محوری) و انتخابی

مفاهیم		خرده مقوله	مقوله اصلی	مقوله هسته
اصلاحطلبان هم خواسته های مردم رابراورد نکرده اند- حتی خاتمی هم مواضعش در اتفاقات ۷۸ بخاطر نزدیکی با حاکمیت نامشخص بوده است.	اصلاحطلب	**تفکر سیاسی**	**نوع غالب تفکر**	**روند های جامعه پذیری و گونه های حل و فصل منازعات سیاسی دانشجویی**
اصولگرا ها برای حفظ وضع موجود تلاش میکنند- و نمیخواهند تغییری در جامعه ایجاد شود-گاها از طرف روزنامه های اصولگره قول و وعده وعید به ما میدادند که جو دانشگاه را به سمت خودشون ببریم- اصولگرا ها بعد از انقلاب به هیچکدوم از مبانی انقلاب پایبند نبوده اند-	اصولگرا			
بنظرم منازعات حل نشدنی اند چون خیلی از ما ها خود محور و تک علت بین هستم	مطلقگری	تفکر فلسفی		
من نظر مطلقی ندارم گاهی هر کدام از دیدگاه ها جامعه را به سمتی می برند- من به شخصه در دیدگاه های سیاسی ادمی نیستم که نگاه خیر مطلق داشته باشم.	نسبیگری			
آشنا شدن با الگو از طریق کتاب و معلم	کانال رسمی	**کانال های الگو پذیری دانشگاهی**	**زمینه آشنا شدن با مسائل سیاسی**	
شدن با الگو از طریق هم اتاقی خابگاه- آشنا شدن دوست در دانشگاه	کانال غیر رسمی			
آشنایی با الگو از طریق پدر- آشنایی از طریق خواهر- آشنایی با الگو از طریق پسر عمو		**خانواده و آشنایان**		
رسانه داخلی نسبت به مسسائل داخلی بیتوجه هست –به صدا و سیما بی اعتمادم چون بشدت محافظه کار است و حقایق را بیان نمیکند- رسانه های داخلی صدای مخالف را نمیشنوند- ارشاد اسلامی هم با فیلتر کتاب و عدم چاپ وسانسور بی اعتمادی را ایجاد میکند-اخباری که مطرح میکند با حقیقت سازگار نیست و پاره حقیقت گویی میکنند.در پخش مسائل و واقعیات دیدگاه های عده خاصی را میگویند.		**رسانه داخلی**	**ارزیابی فضای رسانه ای**	

عده ای در برنامه های ما با شعارزدگی و سرو صدا با افراد درگیر می شوند- وقتی دانشجو دنبال تحقیق و پژوهش نباشد هر حرفی را باور میکند و بازیچه میشود- مباحث سیاسی در دانشگاه فقط به توهین و اتهام منجر می شود-عدم کنترل احساسات شخصی یکی از دلایل بروز نزاع هست.	**آنی و هیجانی**	شیوه انتخاب دیدگاه سیاسی	
دانشجو باید شخصیتی مستقل داشته باشد و مدام پیگیر و تحقیق کند درباره مسائل جامعه- دانشجو باید منتقد و موذن باشد- فضای دانشگاه یک فضای احساسی و بدور از عقلانیت است- باید در مسادل سیاسی سعی کنیم حقوق همدیگررا بشناسیم و بهم احترام بگذاریم	**محققانه و پی‌گیرانه**		
بنظرم اصلی ترین راه برای بحث با رقیبان گفتگو هست- زمینه گفتگو باید نقدپذیری و استقلال فکری باشد تا همکاری و گفتگو ایجاد شود- ادم صبوری ام دیر از کوره در می روم بیشتر اهل گفتگو هستم.	**همکاری گفتگو**	روش های حل و فصل منازعات سیاسی	
بنظرم کوتاه امدن از باور های مطلقگونه افراد میتواند نزاع را تمام کند. افراد باید خواستار برطرف کردن مطالبات مردم و قصد کوتاه امدن داشته باشد	**مطابقت**		
در برنامه ما خیلی از دوستانمان کتک خورده اند-در سطح دانشگاه گاه ضرب و شتم های از طرف آنهای که مخالف ما هستند صورت میگیرد- گاها برای دعوا یک خانم را جلو می فرستن تا دعوا را راه بیاندازد- در برنامه ای بخاطر افشای یکسری مفاسد جلسه بهم ریخت و درگیری شروع شد	**رویارویی (فیزیکی)**		

نتیجه گیری

در این پژوهش برای تحلیل و بررسی روند های جامعه پذیری و گونه های حل و فصل منازعات سیاسی دانشجویان دانشگاه یاسوج از روش کیفی و به شیوه ی نظریه زمینه ای با بهرگیری از تکنیک مصاحبه عمیق و مشاهده[1][2]استفاده شده است که در مجموع این نتیجه به دست آمد که ارزیابی دانشجویان از فضای رسانه ها خصوصا رسانه های داخلی بخاطر سوگیری و نگاه یک طرفه در بیان واقعیات بی اعتماد هستند و همچنین ذکر کرده اند که رسانه های داخلی دائما پاره حقیقت گویی میکند.. همچنین این پژوهش نشان می دهد که تفکر سیاسی اصولگرا با نگاهی مطلقگرا نسبت به دیدگاه خود مسائل و منازعات خود را به شیوه ای رویارویی(فیزیکی) دنبال میکند و برای این مهم حتی از زور ، ضرب و شتم و یا بهم ریختن جلسات دیدگاه مقابل استفاده میکند. همچنین افرادی که به مسائل سیاسی نگاهی نسبتگرایانه دارند به شیوه های محققانه دیدگاه های خود را انتخاب میکنند و منازعات خود را بیشتر به روش گفتگویی و همکاری به سرانجام میرسانند.

[1] Deep Interview and Observation

منابع

- دلاوریی , ابوالفضل (۱۳۸۷) .درآمدی نظری بر منازعات سیاسی, فصلنامه سیاست ,مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی, دوره ۳۸, شماره۳ ص ۴۱-۶۹

- احمدی, فرزانه (۱۳۹۴). تعریف, گونه ها و نظریه های منازعه, درسنامه آموزشی مطالعات صلح و حل منازعه, موسسه تحصیلات عالی گوهر شاد,مرکز کابل

- رضوانی, روح الله و حسرت, محمدحسین(۱۳۹۲). مطالعات صلح وآموزش صلح, کابل , دهکده چاپ

- ببی، ارل (۱۳۸۱)، روش های تحقیق در علوم اجتماعی، ترجمه رضا، تهران: انتشارات سمت.

- ربیعی , حسین و محسن , جان پور(۱۳۹۰). بازنمایی مدل تحلیلیبرای حل و فصل اختلافات و منازعات سرزمینی, فصلنامه مطالعات راهبردی, سال چهاردهم , شماره چهارم

- استروس، آنسلم و کوربین، جولیت (۱۳۹۰)، اصول روش تحقیق کیفی، نظریه مبنایی رویه ها و شیوه ها، ترجمه دکتر بیوک محمدی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

- آجیلی, هادی و محسن, سگلی(۱۳۹۵). راهکاری در حل منازعه(لیوتار و هابرماس) در مورد زبان و اجماع عمومی, حکمت و فلسفه , سال دوازدهم, ششماره سوم ,ص ۲۸تا۷

- واعظی , محمود (۱۳۸۶) .میانجیگری در نظریه و عمل, مرکز تحقیقات و استراتژیک

- دلاوری, ابوالفضل(۱۳۹۱). تحول مفاهیم, نگرش ها و روش ها در حل منازعه درآمدی بر حل و فصل منازعات پیچیده و مزمن. فصلنامه ره نامه سیاستگذاری سال سوم, شماره اول

- نجف بیگی, رضا (۱۳۸۶). ارتباط بین فرهنگی و حل منازعات ؛ به سمت رویکردی ایرانی؛ غصلنامه مطالعات راهبرد، شماره چهل و سوم

- نیاکوئی, امیر(۱۳۹۳). جامعه شناسی منازعات سیاسی در ایران , انخابات ۸۸, پژوهشنامه علوم سیاسی, سال دهم , شماره اول

- دوئرتی , جیمز و فالتزگراف, رابرت(۱۳۷۲) نظریه های متعارض در روابط بین الملل, ترجمه طیب, علیرضا و بزرگی,وحید, نشر قومس, تهران

- برگس,هیدی و برگس, گای ام(۱۹۳۰). دانشنامه حل و فصل منازعه, ترجمه جوادی ارجمند, محمد جعفر و ببری گنبد,سکینه, نشر موسسه انتشارات دانشگاه تهران, چاپ اول

- قربانی نژاد, ریباز و همکاران(۱۳۹۲). بررسی و نقد نظریه ها ی تنش و منازعه کشور ها و ارائه مدل نظری, مجله سیاست دفاعی, سال بیست و یکم, شماره ۸۲